

Hovedpunkterne i traktatforslaget var disse: Rådets vedtægt, som hidtil har været baseret på national lovgivning i de enkelte lande, fæstnes i folkeretlig form ved at optages i Helsingforstraktaten. I denne indføres desuden bestemmelser om et nordisk ministerråd med almindelig kompetence over hele det nordiske område, og som ved særlige traktater kan få tillagt myndighed til at fatte formelle, for de deltagende lande bindende beslutninger. Ministerrådet skal dog ikke være noget overstatsligt organ. Det skal have skiftende sammensætning efter de forskellige arbejdsopgaver, men tillige skal der for hvert land udpeges et regeringsmedlem til at samordne ministerrådets arbejde og det nordiske regeringssamarbejde i almindelighed.

For at øge Nordisk Råds handlekraft fastsættes øget kompetence for præsидiet, ligesom der oprettes en post som præsidiasekretær til sammen med de nationale delegationsgeneralsekretærer at udgøre et sekretærkollegium.

Traktatforslaget rummer endvidere en bestemmelse om, at rådets fælles omkostninger fordeles for perioder på fem år ad gangen i forhold til landenes bruttonationalprodukt, det vil sige efter princippet i Forenede Nationers vedtægt.

Udvalget har bemærket, at statsministrene på deres møde med rådspræsидiet i København 2. november 1970 har givet tilsagn om at søge traktaten underskrevet og ratificeret så betids, at den kan træde i kraft senest 1. juli 1971.

Et eksempel på de specialtraktater, udkastet til den reviderede Helsingforstraktat omtaler, er den kulturtraktat, rådet på Reykjaviksessionen vedtog henstilling om. Rekommandationen udtrykte ønske om foranstaltninger til at forstærke organisationen af kultursamarbejdet og om, at der inden 1. januar 1972 måtte blive afsluttet en kulturtraktat, der kan skabe et omfattende fællesskab mellem landene inden for uddannelse, forskning og den frie kultursektor. Grundlag for henstillingen var et forslag udarbejdet af Organisationskomiteen, som i store træk opridsede indholdet af en kommende kulturtraktat.

Organisationskomiteen havde understre-

get, at Nordisk Råd og dets kulturudvalg bør få en central placering i det kommende organiserede kultursamarbejde. Under behandlingen af Nordektraktaten havde rådets valgte medlemmer såvel som det økonomiske udvalg i sin betænkning ligeledes pointeret betydningen af, at der gives Nordisk Råd en sådan stilling, at det kunne spille en central rolle inden for Nordek-samarbejdet og derigennem bidrage til at give dette en bred samfundsmæssig forankring. På forslag af Økonomisk udvalg indføjedes i Nordektraktaten bestemmelser, som kunne sikre rådets indflydelse.

Udvalget ønsker at udtale sin tilslutning til, at rådsmedlemmerne, således som det er sket i de to nævnte tilfælde, søger at sikre den parlamentariske indflydelse i den videre udbygning af det nordiske samarbejde.

Et medlemsforslag om en nordisk transporttraktat omfattende såvel transportpolitikken som dennes organisation stilledes foreløbig i bero med henvisning til Nordektraktatens trafikbestemmelser. Rådet mente dog, at det inden længe kunne blive aktuelt at gennemføre en særlig overenskomst om transportsamarbejdet. Efter at Nordektraktaten er sat i bero, forbereder Nordisk Råd rekommandation om en trafiktraktat.

Øresundsproblemerne, som gennem mange år har beskæftiget rådet, behandlede på ny på rådssessionen i 1969. Der vedtoges en rekommandation, som bl. a. henstillede til Danmarks og Sveriges regeringer i samråd med de andre nordiske lande før 15. juli 1969 at træffe de fornødne beslutninger vedrørende storlufthavn på Saltholm og anlæg af den første faste forbindelse over Øresund. Rekommandationen byggede på en betænkning af Trafikudvalget, der for første gang afgav en enstemmig udtalelse i denne sag. Udvalget fandt det i høj grad ønskeligt, at der så snart som muligt blev truffet beslutninger såvel af hensyn til samfundsplanlægningen som af hensyn til transportvæsen og næringsliv i store dele af Norden.

Gennem de senere år har Nordisk Råd på sine sessioner taget samfundsemner af almen betydning op til behandling på de to her omtalte sessioner således abortproblemet og forureningsproblemerne set under forskellige synsvinkler.